

El termòmetre europeu

El PP està decidit a convertir les eleccions europees en un plebiscit sobre la situació política espanyola. Els populars ho veuen molt clar. Els casos Roldán, Rubio i, en definitiva, la situació de crisi política que viu l'estat han determinat clarament la pre-campanya electoral i els homes d'Aznar, ansiosos de Moncloa, aprofiten la crisi per veure si poden destronar González prenent-li vots el 12 de juny. El 12 de juny ja s'ha convertit en el dia clau que determinarà el futur immediat del Govern socialista. L'endemà de les eleccions el PP decidirà si presenta la moció de censura o no, moció que evita d'ençà del debat de política general a les Corts, malgrat les invitacions a fer-ho que rep dels portaveus socialistes. Els populars consideren que una victòria seva per més de deu punts sobre el PSOE a les europees precipitaria tota sola la caiguda del Govern socialista. La diferència actual, segons les primeres enquestes, és de quatre punts en favor del PP.

La pre-campanya electoral del PP ha tingut per escenari el Congrés dels Diputats. Aznar ha donat prioritat a l'activitat a l'hemicicle, com la millor caixa de ressonància del seu missatge, i com la millor arma per malmenar Felipe González davant l'opinió pública. Les compareixences de González i Serra, o els treballs de les comissions d'investigació, han estat el laboratori on Aznar ha assajat la seva estratègia pre-electoral. Aquest *delit* parlamentari ha portat al PP a criticar la decisió de no realitzar plens del Congrés durant la campanya electoral, com s'havia fet fins ara. El PP ha al·legat que amb la greu situació política i econòmica que viu el país, el Govern no pot estar fora el control parlamentari durant quinze dies. Paral·lelament a l'estratègia de desgast parlamentari, el PP ja ha posat l'accelerador dels actes

**El dia 12 de juny
escollirem els
eurodiputats que
ens representaran
al Parlament
europeu. Però
també es
decidiran moltes
més coses.**

El Parlament europeu es renovarà el 12 de juny. A Espanya, però, les eleccions europees tenen una clau de política interna.

electorals. El discurs del líder conservador és el mateix en tots els actes: la referència interna preval sobre el marc europeu. Aznar, com va fer en el míting de València de fa uns dies, parla d'Europa, però per advertir que, segons ell, Espanya fa "el ridícul" en aquesta Europa. Adverteix de la mala imatge que dona i acaba apel·lant a l'autoestima i a la recuperació de l'orgull espanyol, en uns discursos sovint exaltats i amb una forta càrrega nacionalista, inversament proporcional al contingut del missatge.

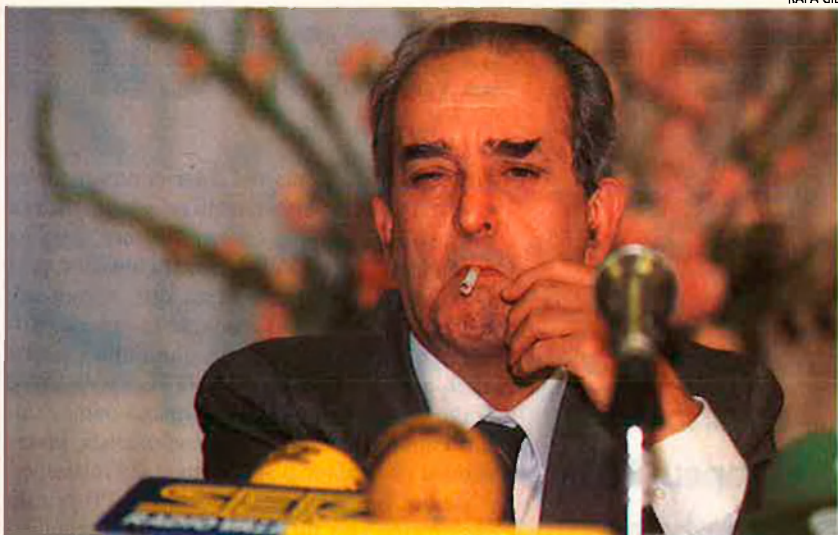
Mentre la màquina electoral del PP ja està dissenyada i en ple funcionament, la màquina socialista no ha passat encara del mig gas. El PSOE, entre les seqüeles de l'últim congrés federal i la desorientació creada pels casos de corrupció, ha centrat els seus primers esforços

PRATS I CAMPS

a Andalusia, punt clau per a mantenir el seu predomini polític en l'àmbit espanyol. Els socialistes han fet coincidir les europees i les autonòmiques andaluses, i l'oposició acusa que això és una maniobra més per frenar una possible caiguda de vot el dia 12 de juny. El cas és que el primer bany de masses de Felipe González en aquesta pre-campanya va ser en un acte electoral de suport a Manuel Chaves, candidat a presidir la Junta d'Andalusia. Va ser allà, amb una audiència inferior a la prevista, o inferior a la d'altres èpoques, on el secretari general del PSOE va encetar el discurs de regeneració ètica dels socialistes. Segons les primeres enquestes, el partit socialista encara és la primera força política d'Andalusia i, per ara, González pot respirar més tranquil, perquè, de moment, no sembla que Javier Arenas ni el PP quiguin robar-li el feu.

El problema de González és al conjunt de l'estat. Per enfil·lar la cursa del 12 de juny ha tornat a recórrer als independents, tot i el *fiasco* del cas Garzón, incorporant en aquesta ocasió José Ma-

RAFA GIL

Fernando Morán, candidat del PSOE a les eleccions europees. Morán es considera un candidat del corrent progressista del PSOE.

ría Mendiluce, antic delegat de l'ACNUR a l'ex-Iugoslàvia. Juntament amb aquesta cara nova, comença a circular el rumor, propagat dins la mateixa família socialista, que després de les eleccions europees, González afrontarà una nova i àmplia remodelació del Govern, amb la incorporació de nous ministres. Durant la campanya electoral el PSOE provarà de reconduir el debat al camp europeu, terreny on es troba més còmode, amb un candidat clarament connotat de progressista i allunyat de les intrigues de palau com és Morán. En aquesta precampanya, tant el cap de llista del PP com el del PSOE, Abel Matutes i Fernando Morán, han quedat per ara en un segon pla, bo i deixant l'esgrima per als caps de fila dels partits respectius.

Espanyolitzar les europees. Enmig d'aquest foc creuat, Convergència i Unió i Izquierda Unida miren de fer-se un forat. Les enquestes assenyalen un sensible creixement de la federació d'Anguila i una consolidació del seu espai a l'esquerra del PSOE, cosa que també beneficia els seus socis catalans d'IC, per més que tinguin plantejaments diferents. Mentre Antoni Gutiérrez, cap de llista d'IC, juga clarament la carta europea, Anguila és part activa del debat interior, i fa de la crisi econòmi-

ca i de la política els eixos centrals del seu combat. CiU, per la seva banda, vol desmarcar-se de l'aire de primàries que es respira en aquestes europees. Els nacionalistes catalans han estat decisius, aquestes darreres setmanes, a l'hora de sostenir el Govern González, però ja han anunciat que aquest suport és independent del resultat que s'escaigui el 12 de juny. L'aparell convergent ha dissenyat una campanya fent d'Europa el centre del discurs i rebutjant la polèmica política interna, però sense fugir-ne. Pere Esteve, responsable de la campanya, assegura que "CiU no vol espanyolitzar les eleccions europees, però tampoc no amagarem el cap en els debats que apareguin en clau espanyola". L'objectiu de CiU en aquestes eleccions és d'aconseguir el tercer eurodiputat i superar en nombre de vots el PSC. Per a aconseguir-ho, els nacionalistes catalans juguen dues cartes: l'europea, i també la interna, però catalana. Aquests primers dies de campanya, els dirigents de la coalició no es cansen de repetir que la seva candidatura és l'única genuïnament catalana. Fent valer el pacte amb la UPV i el PSM davant les sensibilitats més nacionalistes, els de CiU recorden que tant el PP com el PSC i IC tenen els seus candidats dissolts en les llistes estatals, i per atacar ERC, recorden que comparteix coalició, i per tant representació, amb Eusko Alkartasuna. El pacte CiU-UPV-PSM ha aportat nous elements a aquesta campanya electoral. El fet que per primera vegada CiU aposti electoralment per un pacte de Països Catalans fa que CiU i ERC competeixin directament per l'electorat més nacionalista.

La campanya dels republicans posarà molt d'èmfasi en l'àmbit territorial: el lema de la campanya serà "Països Catalans, Unió Europea". En aquestes eleccions ERC, a més de poder mesurar novament l'acceptació del projecte independentista de Colom, podrà mesurar també la incidència de l'acord amb Acció Catalana i la recepció entre l'electorat de la inclusió d'independents a les llistes. Una altra de les cartes electorals dels republicans serà d'explorar el ressò obtingut per l'acció política de Pilar Rahola a Madrid. Max Cahner, el cap de llista català, anirà acompanyat, en tots els actes electorals importants, o bé de la diputada republicana o bé d'Àngel Colom i Heribert Barrera. A més de l'àmbit territorial, el missatge d'ERC posarà l'accent, com ha explicat el director de la campanya, David Garcia de Enterría, en la *denúncia* del pacte PSOE-CiU i en la reivindicació d'un *encaix propi* dels Països Catalans a Europa.

La batalla d'Eivissa. Fora del Principat la pugna per l'espai nacionalista tindrà la seva versió particular a Mallorca, entre el PSM i UM. Tant a les Illes com al País Valencià aquestes eleccions europees, a banda semblar

VEDAT
Albert Roig
 Premi Carles Riba 1993
 Col·lecció: Els llibres de l'Óssa menor, 167
 Un ~~llibre~~ **llibre** bell i dens de
 les veus més ~~diverses~~ **diverses** i
 polèmiques de la poesia
 catalana recent.

Proa

unes primàries de les generals, seran un termòmetre per a mesurar forces en la perspectiva de les autonòmiques, previstes per a l'any vinent. La batalla entre el PSM i UM s'ha de contextualitzar en aquest sentit. Els primers participen en la coalició amb CiU i la UPV, essent així que UM va a aquestes eleccions coalitzada amb Unió Valenciana i el PNB i altres. Totes dues formacions competeixen obertament pel vot nacionalista moderat i, per tant, per l'hegemonia d'aquest espai, decisiu a l'hora de formar majories al Parlament autonòmic. Dins l'àmbit nacionalista, però a l'illa d'Eivissa, aquestes eleccions europees portaran una batalla particular, aquest cop entre el PSM i l'Entesa Nacionalista i Ecologista (ENE), un partit coalitzat amb ERC. Dins la llista del PSM, com a independent qualificat, hi ha l'eivissenc Isidor Marí, que competirà directament amb els aliats de Colom. Pel que fa a la resta de forces polítiques balears, aquestes eleccions no seran cap trasbals del mapa polític, perquè la pugna entre PP i PSOE és a les Illes molt desequilibrada, en favor dels primers, i no sembla que res pugui alterar la passejada de Gabriel Canellas fins a les autonòmiques de l'any que ve. La principal incògnita balear és de saber quants vots aconseguirà ERC. A les darreres eleccions generals els independentistes van aplegar-ne tres mil. Si en aquestes eleccions superessin els

cinc mil, se situarien a prop de les portes del Parlament balear i començarien a ser una preocupació en les files del PSM.

La pugna entre PP i PSOE té molt més dramatisme al País Valencià, on les eleccions europees seran un sondatge més sobre el creixement de la influència del PP. A les darreres eleccions generals el PP va superar per primera vegada en la història el PSPV-PSOE en unes eleccions. Va ser un primer avís a Lerma. El 12 de juny hi haurà el segon sondatge. De totes maneres, si bé Lerma no està tranquil pel que fa a les autonòmiques, tampoc no ho està gaire Eduardo Zaplana. El líder valencià del PP ha vist com Aznar preferia jugar la carta de la popularitat en aquestes europees i cridava Rita Barberà, en lloc d'ell, com a protagonista de la campanya. L'ascens del PP és paral·lel al descens electoral d'Unió Valenciana i, per lògica política, el partit de Lizondo ha accentuat en aquesta pre-campanya les crítiques als populars. Una hegemonia del PP al País Valencià podria deixar UV fora de les Corts valencianes en les autonòmiques de l'any vinent. L'espai nacionalista, se'l disputen UPV i, a més distància, la coalició d'ERC. Les eleccions europees són com un revulsiu per a la UPV, un partit que té fita la mirada en les autonòmiques, en què provarà de recuperar la representació parlamentària a les Corts. **Pere Martí**

RAFA GIL

Abel Matutes és el cap de llista del PP. Els populars volen convertir aquesta contesa en un plebiscit intern sobre la gestió de Felipe González.

és a la venda

debat
NACIONALISTA

debat
NACIONALISTA

L'opinió del director
La Catalunya del segle XXI Miquel Sellarés

Presentació

Editorials
Indústria, productivitat i especulació.

Contra el català: campanya o afinitat electiva?

L'Opinió Catalana:
Una nova etapa en la construcció nacional de Catalunya.
Albert Vila

Taula rodona
L'Estat de les autonomies, un model en crisi i sense futur polític.
Paco Soto

Referents d'una nació
Entrevista a Joan Casals.
Xavier Duran

Cròniques nacionalistes:
ERC: un congrés que tanca una època.
13è Congrés Nacional de les JERC.
La Declaració de Girona.
Entrevista a Cesc Iglesias (BEI). Pere Martí
Premi Ramon Aramón i Serra a la Lleialtat Lingüística 1994. Maria Lluïsa Pazos
Presentació de Debat Nacionalista 21 a Girona.
VIII Jornades del nacionalisme català a la fi del segle XX (Mallorca).
EL nacionalisme a l'era de la tecnologia, de Xavier Duran
Presentació d'Acció Catalana.

Entrevista

Joan Bellavista: La industrialització a Catalunya. Xavier Duran

Tema a debat

La industrialització a Catalunya Industrialització i nacionalisme.
Eusebi Casanelles

La indústria de Catalunya a l'inici dels anys 90. Alexandre Costa

El finançament de l'empresa industrial als anys 90. Pere Puig

Fiscalment també volem ser una nació. Margarida Abella i Mestranza

La petita i mitjana empresa, eix de la nostra indústria.
Agustí Contijoch i Mestres

La indústria i el model territorial de Catalunya. Miguel Puig i Raposo

Tecnologia i competitivitat de la indústria catalana. Jordi Portabella

La rendibilitat del medi. Ramon Larniel

El paper de les societats anònimes laborals a Catalunya.
Armand Vilaplana i Masnou

La projecció internacional de la indústria catalana. Francesc Cranell

L'economia valenciana: del tractat d'adhesió a la Ronda Uruguai del GATT. Alexandre Manes

L'eix de desenvolupament catalano-occità. Josep Maria Muntaner i Pascual

Europa 1994: hi ha sortida a la crisi? Joan Majó i Cruzate

El model holandès. Victor Pou i Serradell, Joan Ramon Tarradellas i Espany

Libres

Lletra vella